

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19-401, 09236 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026- -

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL REGLAMENTO (ES) 2025/2509 ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2025/2509 įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo paskiriamos kompetentingos institucijos ir nustatomos jų funkcijos įgyvendinant 2025 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/2509 dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB.

1. Nutarimo projektu sprendžiama problema ir Nutarimo projektą rengti paskatinusios priežastys

Reglamentas (ES) 2025/2509 priimtas 2025 m. lapkričio 26 d. ir Europos Sąjungos valstybės narės privalo jį taikyti nuo 2030 m. rugpjūčio 1 d., tačiau 28–44 straipsniai ir 49–55 straipsniai taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d.

Kadangi reglamentas yra tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, nacionaliniu lygmeniu būtina nustatyti kompetentingas institucijas, atsakingas už jo įgyvendinimą, ypač notifikuojančiosios institucijos funkcijų vykdymą, atitikties vertinimo įstaigų ir rinkos priežiūrą.

Šiuo metu Lietuvoje žaislų rinkos priežiūra vykdoma pagal Direktyvą 2009/48/EB įgyvendinančius teisės aktus, tačiau, įsigaliojus Reglamentui (ES) 2025/2509, būtina užtikrinti teisinio reguliavimo tęstinumą ir institucinės sistemos pritaikymą naujam teisiniui reguliavimui.

Apie kompetentingų institucijų paskyrimą kiekviena valstybė narė turi pranešti Europos Komisijai.

2. Nutarimo projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Nutarimo projektu siūloma nustatyti aiškią ir su Europos Sąjungos teise suderintą institucinę sistemą, skirtą tinkamam Reglamento (ES) 2025/2509 įgyvendinimui Lietuvoje. Projektu numatoma pavesti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai vykdyti notifikuojančiosios institucijos funkcijas, Lietuvos akreditacijos ir standartizacijos agentūrai (toliau – LASA) – vykdyti akredituotų atitikties vertinimo įstaigų (notifikuotųjų įstaigų) vertinimą ir stebėseną, o Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai (toliau – VVTAT) – vykdyti žaislų rinkos priežiūros institucijos funkcijas. Taip pat nustatoma notifikuotųjų įstaigų pareiga teikti informaciją notifikuojančiajai institucijai.

Pažymėtina, kad pagal Reglamento (ES) 2025/2509 nuostatas valstybės narės privalo paskirti notifikuojančiąją instituciją, atsakingą už notifikuotųjų įstaigų vertinimą, notifikavimą ir jų veiklos stebėseną. Atsižvelgiant į tai, kad pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir institucinę struktūrą Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustato privalomuosius produktų saugos reikalavimus ir produktų atitikties vertinimo tvarką srityse, kuriose jai priskirta tvirtinti techninius reglamentus,

taip pat koordinuoja notifikuotųjų įstaigų akreditacijos sistemos veikimą, šių funkcijų pavedimas ministerijai yra nuoseklus ir atitinka nusistovėjusią institucinę praktiką.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymu ir Reglamentu (EB) Nr. 765/2008, LASA atlieka notifikuotųjų įstaigų akreditavimą, vertinimą ir stebėseną. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma pavesti LASA vykdyti akredituotų notifikuotųjų įstaigų priežiūrą. Tokiu būdu užtikrinama, kad notifikuojančiosios institucijos funkcijas vykdytų Ekonomikos ir inovacijų ministerija, o atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo ir priežiūros funkcijas – nacionalinė akreditacijos įstaiga.

Sprendžiant rinkos priežiūros institucijos paskyrimo klausimą, Nutarimo projektu siūloma paskirti Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą rinkos priežiūros institucija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1332 „Dėl Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos reorganizavimo ir Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ 1 punktu visos Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos funkcijos perduotos Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai. VVTAT yra pagrindinė institucija Lietuvoje, atsakinga už ne maisto produktų rinkos priežiūrą, įskaitant saugos, kokybės ir ženklavimo reikalavimų priežiūrą. VVTAT jau šiuo metu vykdo žaislų rinkos priežiūrą pagal Direktyvą 2009/48/EB įgyvendinančius teisės aktus, todėl turi sukaupusi praktinę kompetenciją šioje srityje, įskaitant rizikos vertinimą, pavojingų gaminių identifikavimą ir priemonių, susijusių su pavojingų gaminių pateikimo rinkai ribojimu ar pašalinimu iš rinkos, taikymą.

Atsižvelgiant į tai, kad Reglamentas (ES) 2025/2509 reguliuoja tą pačią produktų grupę ir pakeičia ankstesnį teisinį reglamentavimą, VVTAT paskyrimas užtikrina funkcijų tęstinumą ir leidžia išvengti institucinės pertvarkos bei papildomos administracinės naštos.

VVTAT turi praktinę patirtį vykdant ne maisto produktų rinkos priežiūrą, bendradarbiaujant su kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijomis ir Europos Komisija, taip pat įgyvendinant 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties nuostatas. Institucija dalyvauja Europos Sąjungos rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimo veiklose, naudojasi Europos Sąjungos informacinėmis sistemomis ir taiko procedūras, susijusias su pavojingų produktų vertinimu, gaminių pateikimo rinkai ribojimu ar pašalinimu iš rinkos bei informacijos teikimu Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Tai sudaro prielaidas tinkamai įgyvendinti Reglamento (ES) 2025/2509 rinkos priežiūros nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, kad atitikties vertinimo įstaigos (notifikuotosios įstaigos) pagal Reglamento (ES) 2025/2509 42 straipsnį privalo teikti informaciją notifikuojančiajai institucijai apie savo veiklą, išduotus ar panaikintus sertifikatus bei kitas reikšmingas aplinkybes, Nutarimo projektu nustatoma pareiga notifikuotosioms įstaigoms teikti tokią informaciją Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir taip užtikrinti efektyvų Reglamento (ES) 2025/2509 įgyvendinimą.

Apibendrinant pažymėtina, kad Nutarimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas sudaro nuoseklų, aiškią ir su Europos Sąjungos teisės reikalavimais suderintą sistemą, leidžiančią užtikrinti veiksmingą Reglamento (ES) 2025/2509 įgyvendinimą.

Nutarimo projektu VVTAT nėra pavedamos naujos ar papildomos funkcijos, todėl papildomų valstybės biudžeto asignavimų šiam nutarimui įgyvendinti nereikės.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimt pirmajai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

4. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas

Nutarimo projektas skirtas Reglamento (ES) 2025/2509 įgyvendinimui nacionaliniu lygmeniu, paskiriant kompetentingas institucijas ir nustatant jų funkcijas, kaip to reikalauja šio reglamento nuostatos.

5. Notifikavimas Europos Komisijai

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

6. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Numatomas teisinis reguliavimas neturės esminio neigiamo poveikio valstybės biudžetui, kadangi funkcijos pavedamos jau veikiančioms institucijoms pagal jų kompetenciją.

Teigiamas poveikis pasireikš aiškesniu funkcijų paskirstymu, efektyvesniu reglamento įgyvendinimu ir didesniu vartotojų saugumo užtikrinimu.

7. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad Reglamentu (ES) 2025/2509 nuo 2030 m. rugpjūčio 1 d. panaikinama Direktyva 2009/48/EB, iki reglamento taikymo pradžios bus peržiūrėtas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu patvirtintas Žaislų saugos techninis reglamentas bei kiti susiję nacionaliniai teisės aktai ir prireikus parengti jų pakeitimai arba jie bus pripažinti netekusiais galios.

8. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Nutarimo projekte naujos sąvokos neįvedamos.

Vartojamos sąvokos atitinka Reglamento (ES) 2025/2509 ir kitų Europos Sąjungos teisės aktų terminiją, todėl papildomas jų derinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka nėra reikalingas.

9. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

Nutarimo projektas buvo skelbiamas ir teikiamas derinti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) ir teiktas derinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos akreditacijos ir standartizacijos agentūrai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai. Pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui gauta iš Teisingumo ministerijos. Pastabos su minėta institucija suderintos darbo tvarka.

10. Nutarimo projekto rengėjai

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Kokybės infrastruktūros skyriaus (vedėja Gerda Krukonienė, tel. + 370 659 19 386, el. p. gerda.krukoniene@eimin.lt) patarėja Violeta Lembovič (tel. + 370 658 47 196, el. p. violeta.lembovic@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Atitikties lentelė, 8 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų pastabos, 2 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Edvinas Grikšas

Violeta Lembovič, tel. + 370 658 47 196, el. p. violeta.lembovic@eimin.lt